

MEMORANDUM DE FINANȚARE

Convenit între Guvernul României și Comisia Europeană

privind asistența financiară nerambursabilă acordată prin Instrumentul pentru Politici
Structurale de Pre-aderare
pentru următoarea măsură:

**“Reabilitarea rețelei de canalizare și a facilităților de epurare
a apelor uzate în Constanța”**

C(2000).../...

MEMORANDUM DE FINANȚARE

Comisia Europeană, denumită în continuare "COMISIA", acționând pentru și în numele Comunității Europene, denumită în continuare "COMUNITATEA" reprezentată de Comisarul pentru Politică Regională, domnul Michel Barnier, pentru Comisie,

pe de o parte, și

Guvernul României, reprezentat de domnul Petre Roman, ministrul afacerilor externe, denumit în continuare "BENEFICIARUL",

pe de altă parte,

AU CONVENIT URMĂTOARELE:

ARTICOLUL 1

Măsura la care se face referire în Articolul 2 de mai jos va fi executată și finanțată din resursele bugetare ale COMUNITĂȚII, în conformitate cu prevederile cuprinse în prezentul memorandum. Măsura la care se face referire în Articolul 2 de mai jos va fi executată cu respectarea Condițiilor Generale anexate la Acordul Cadru semnat între COMISIE și BENEFICIAR, completat cu prevederile prezentului memorandum și cu prevederile anexate la acesta.

ARTICOLUL 2

IDENTIFICAREA MĂSURII

Instrumentul pentru Politici Structurale de Pre-aderare va contribui, sub formă de asistență financiară nerambursabilă, la finanțarea următoarei măsuri, conform celor descrise în Anexa I:

Număr Măsură : 2000/RO/16/P/PE/003

Nume Măsură: "Reabilitarea rețelei de canalizare și a facilităților de epurare a apelor în Constanța"

Durata:

- data începerii: data semnării Memorandumului de finanțare de către Comisie;
- data încheierii: 31 decembrie 2007

Localizare: Județul Constanța

Grupa: Îmbunătățirea calității apelor în zonele de coastă a Mării Negre

ARTICOLUL 3

ANGAJAMENTUL

- (1) Cheltuielile eligibile maxime, publice sau echivalente care pot fi luate în considerare la calcularea asistenței financiare sunt de 96.556.653 euro.
- (2) Ponderea asistenței acordate de Comunitate pentru această măsură este stabilită la 75% din cheltuielile publice totale sau echivalente, conform celor indicate în planul de finanțare din Anexa II.
- (3) Valoarea maximă a asistenței acordate prin Instrumentul pentru Politici Structurale de Pre-aderare este fixată la 72.417.490 euro.
- (4) O sumă de 44.304.233 euro este angajată din bugetul pe anul 2000 din linia bugetară B7-020. Angajamentele privind tranșele anuale ulterioare se vor baza pe planul de finanțare inițial sau revizuit pentru măsura respectivă, în funcție de stadiul implementării măsurii și de disponibilitățile bugetare.

ARTICOLUL 4

PLĂȚILE

- (1) Asistența din partea Comunității va acoperi plățile referitoare la măsura pentru care s-au făcut angajamente valabile din punct de vedere juridic de către BENEFICIAR și pentru care s-a alocat în mod specific finanțarea necesară. Aceste plăți trebuie să fie în legătură cu lucrările descrise în Anexa 1.
- (2) Plățile efectuate înainte de data semnării memorandumului de finanțare de către Comisie nu sunt eligibile pentru asistența prin Instrumentul pentru Politici Structurale de Pre-aderare.

- (3) Măsura descrisă în Anexa I și plățile efectuate de către autoritatea responsabilă cu implementarea acestei măsuri se vor încheia nu mai târziu de 31 decembrie 2007. Raportul solicitat pentru efectuarea plății finale va fi înaintat în maximum 6 luni de la această dată.
- (4) Plata în avans este stabilită la 14.483.498 euro și va fi transferată după cum urmează:
- O sumă de 7.241.749 euro este plătită după semnarea prezentului memorandum de către BENEFICIAR;
 - Plata pentru suma rămasă se va efectua după semnarea primului contract important de lucrări, ce se va conveni între BENEFICIAR și COMISIE după prezentarea planului de achiziții conform celor specificate în Articolul 8 (3) de mai jos.
- (5) În conformitate cu Anexa III. 1, Secțiunea III, punctul 5, Comisia va accepta pentru această măsură o valoare totală a plăților în avans și intermediare reprezentând 90% din totalul asistenței financiare nerambursabile acordate.

ARTICOLUL 5

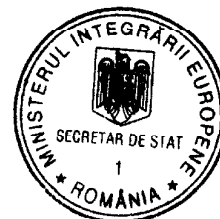
RESPECTAREA LEGILOR ȘI POLITICILOR COMUNITĂȚII

Măsura se va realiza cu respectarea prevederilor relevante din Acordurile Europene și va contribui la punerea în aplicare a politicilor comunitare, în special cele referitoare la protejarea și îmbunătățirea stării mediului.

ARTICOLUL 6

PROPRIETATEA INTELECTUALĂ

BENEFICIARUL și autoritatea responsabilă cu implementarea, menționată în Anexa I punctul 3, se vor asigura în ceea ce privește obținerea tuturor drepturilor de proprietate intelectuală pentru studii, schițe, planuri, publicitate și pentru alte materiale produse în legătură cu planificarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului. Aceștia vor garanta accesul și dreptul de a utiliza astfel de materiale de către Comisie sau orice alt organism sau persoană delegată de Comisie. Comisia va utiliza aceste materiale numai în scop propriu.

ARTICOLUL 7

PERMISELE ȘI AUTORIZAȚIILE

Orice tip de permise și/sau autorizații necesare pentru implementarea măsurii trebuie să fie eliberate de către autoritățile competente ale BENEFICIARULUI la timp și în conformitate cu legislația națională.

ARTICOLUL 8

CONDIȚIILE SPECIFICE REFERITOARE LA MĂSURĂ

Fără a se aduce atingere Condițiilor Generale din Anexa III, asistența financiară nerambursabilă din partea Comunității se află sub rezerva următoarelor condiții:

1. Condiția privind evaluările și situația activelor

Comisia își rezervă dreptul de a revizui valoarea asistenței prin ISPA stabilită la Art. 3 dacă, în termen de 5 ani de la data finalizării lucrărilor, condițiile de exploatare (trafic, încasări din tarife, etc.) diferă semnificativ față de evaluările inițiale făcute pentru stabilirea nivelului asistenței financiare nerambursabile și/sau există o modificare substanțială care:

- a) afectează natura exploatării sau condițiile de implementare, sau confera unui organism public sau privat un avantaj nejustificat; și
- b) rezultă fie din modificarea formei de proprietate asupra oricărei părți din infrastructura finanțată, fie din încetarea sau modificare reală a aranjamentelor de exploatare.

Țara beneficiară va informa Comisia asupra oricărei modificări și va cere acordul prealabil din partea Comisiei pentru aceste modificări.

2. Condiția privind viabilitatea

Asistența financiară nerambursabilă acordată de Comunitate pentru măsură este acordată sub rezerva punerii la dispoziție de către autoritățile implicate a unor resurse suficiente pentru asigurarea exploatării și întreținerii eficiente a activelor.

3. Condiții privind plata în avans

- Realizarea unei evaluări de impact asupra mediului pentru stația de epurare a apelor uzate Constanța Nord;
- Semnarea unui contract, pe baza unor Termeni de Referință acceptați de către Comisie, pentru realizarea unui Plan de Management al Mediului, care să

supravegherea necesară pentru a se asigura că toate măsurile de mediu sunt integrate în mod comprehensiv pe parcursul implementării;

- Semnarea unui acord cu BERD pentru garantarea cofinanțării Măsurii așa cum se arată în Anexa I;
- Nominalizarea unui Manager de Proiect și crearea unei Unități de Implementare a Proiectului, în conformitate cu Termenii de Referință acceptați de către Comisie;
- Prezentarea unui plan de achiziții care trebuie să fie aprobat de către Comisie; pentru anumite contracte specificate în planul de achiziții Comisia va aplica regulile stabilite în secțiunea X, paragraful 1 (a) din Anexa III.2.

4. Adoptarea măsurilor corespunzătoare de către autoritățile interesate pentru a se asigura că Fondul de Întreținere, Reparații și Dezvoltare (IRD) este asigurat în conformitate cu prevederile din Garanția Subsidiară a Împrumutului și Acordurile referitoare la Măsură între BERD și Guvernul României;

5. Un plan comprehensiv de gospodărire a apelor uzate va fi realizat până la data de 1 iulie 2002.

ARTICOLUL 9

Prevederile privind implementarea descrise în Anexele la prezentul Memorandum de finanțare fac parte integrantă din acesta.

Nerespectarea condițiilor și prevederilor privind implementarea va fi tratată de Comisie conform procedurii stipulate în Anexa III.1. Secțiunea VIII.

ARTICOLUL 10

Textul autentic al acestui Memorandum de finanțare este prezentul document, semnat mai jos:

Semnat la București
Data: 22.12.2000

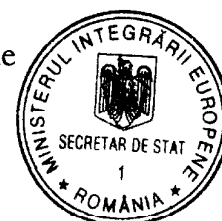
pentru BENEFICIAR

Petre Roman
ministrul afacerilor externe
al României

Semnat la Bruxelles
Data: 16.11.2000

pentru COMUNITATE

Michel Barnier
membru al Comisiei Europene

Lista Anexelor

Anexa I Descrierea proiectului

Anexa II Plan de finanțare

Anexa III

Anexa III.1 Prevederi privind implementarea finanțării ISPA

Anexa III.2 Prevederi privind eligibilitatea cheltuielilor pentru măsurile finanțate prin ISPA

Anexa III.3 Model de cerere de plată, pentru raportarea progresului financiar și fizic și pentru solicitarea de modificări

Anexa III.4 Acord privind cerințele minime de control financiar aplicabile măsurilor finanțate prin ISPA

Anexa III.5 Acord cu privire la nereguli și la recuperarea sumelor încasate eronat prin ISPA

Anexa III.6 Cerințe privind informarea și publicitatea

DESCRIEREA MĂSURII

Rezumat

Cod: 2000/RO/16/P/PE/003

1. Denumirea măsurii

“Reabilitarea rețelei de canalizare și a facilităților de epurare a apelor uzate în Constanța”

2. Autoritatea care prezintă cererea (Coordonatorul National ISPA)

2.1. Nume: Hildegard Puwak
Ministrul Integrării Europene

2.2. Adresa: Ministerul Integrării Europene
Direcția Coordonarea Programelor de Dezvoltare
Eugen Teodorovici, Director
Str. Apolodor, nr. 17, latura Nord, sector 5, Bucuresti, România

E-mail: eugen.teodorovici@mie.ro

Telefon: (40-1) 301.14.33

Fax: (40-1) 301.16.24

3. Autoritatea responsabila pentru implementare (așa cum este definită în Secțiunea II (2) din Anexa III.2)

3.1. Nume: Oficiul de Plati si Contractare Phare
Ministerul Finanțelor Publice

3.2. Adresa: Str. Mendeleev 36-38, etaj IV, Sector 1, București, România

E-mail: cfcu@ansit.ro

4. Beneficiarul Final (în cazul în care este vorba de un alt organism decât cel stipulat la punctul 3)

4.1. Nume: Regia Autonomă Județeană de Apă Constanța (RAJAC)

4.2. Adresa: Str. Calarasi 22-24, 8700, Constanța (raja1@impromex.ro)

5. Localizare

5.1.Stat beneficiar: România

5.2.Regione: Județul CONSTANȚA

6. DESCRIERE

Poluarea Mării Negre și a zonelor de coastă în apropierea municipiului Constanța, unul din principalele porturi internaționale și al doilea oraș ca mărime din România, determină serioase probleme de mediu.

Regiunea de coastă care se întinde de-a lungul județului Constanța, cu o populație de 425.000 de locuitori, se confruntă cu lipsa capacității de tratare a apelor. În prezent, toate deșeurile rezultate din sistemul de canalizare, inclusiv reziduuri, nămol și efluentul menajer, netratate sau parțial tratate, sunt descărcate în apele de suprafață sau în Marea Neagră. Zonele orașului care nu sunt conectate la sistemul de tratare descarcă apele menajere direct în lacurile adiacente sau în Marea Neagră, existând numeroase conexiuni necontrolate, adesea în sistemul apelor pluviale și rețeaua de ocolire a stației de epurare, care preia unele reziduri provenite din zonele spitalicești sau de depozitare a deșeurilor industriale. Nămolul produs în procesul de tratare a apelor uzate este frecvent descărcat împreună cu efluentul.

Această situație a condus la un înalt nivel de poluare a zonei de coastă. Multe din lacurile de pe litoral prezintă un grad mare de eutrofizare, fiind moarte din punct de vedere biologic și contaminate chimic.

Populația crește în mod semnificativ în perioada lunilor de vară, datorită turiștilor care vin pe litoral. Aceștia sunt în număr de peste un million anual. Curățenia apei marine din zona turistică și crearea unui sistem modern de tratare a apelor uzate sunt esențiale pentru municipalitate, în scopul garantării beneficiilor obținute din turism, care reprezintă una din principalele surse de venituri pentru județ.

Probleme serioase de poluare există în jurul Stației de tratare a apelor uzate – Constanța Nord, situată pe malul Lacului Tăbăcărie în nordul orașului. Sistemul de canalizare care deservește zonele adiacente este supraîncărcat, conectat parțial cu sistemul pluvial, iar deversarea apelor menajere netratate în lac se face în mod necontrolat, prin inundare, iar lacul, care reprezintă o zonă locală de agrement, este prin urmare afectat de poluare.

La Eforie, în sudul municipiului Constanța, Stația de epurare este situată în imediata apropiere a lacului Techirghiol, un lac natural cu ape sărate, care au calități speciale și este propus să devină “Zonă Naturală de Protecție”. O parte din contaminarea lacului provine de la Stația de epurare.

Există, de asemenea, o mare cantitate de ape în sistemul de canalizare, care provin din diverse surse și care generează serioase probleme procesului de epurare.

- Pierderile mari din rețeaua de alimentare cu apă conduc la creșterea nivelului apelor subterane și cresc infiltrațiile în locurile în care construcția sistemului de canalizare este defectuoasă;
- Cererea mare de apă de consum și pierderile;
- Pierderile mari din sistemul de încălzire, care se descarcă direct în gurile de canalizare;
- Conexiunile încrucișate din sistemul pluvial conduc poluarea din sistemul de canalizare în canalele de scurgere.

Multe din aceste probleme sunt abordate prin programele investiții asumate de municipalitate, planificate sau în derulare, sau prin măsurile tarifare, care vor stimula utilizarea eficientă a apei.

Tratarea eficientă a apelor uzate reprezintă o măsură prioritară în Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului în care au fost definite măsurile importante pe care România trebuie să le întreprindă în procesul de adoptare a Acquis-ului. Măsura va contribui în mod direct la implementarea următoarelor Directive ale Uniunii Europene:

- Directiva nr. 91/271/EEC privind apelor uzate urbane;
- Directiva nr. 76/190/EEC privind apele turistice(pentru înot);
- Directiva nr. 86/278/EEC privind protecția mediului, în special a solului, în cazul utilizării nămolurilor rezultate în procesul de tratare a apelor uzate în agricultură;
- Directiva nr. 80/68/EEC privind apele subterane.

România este de asemenea semnatară a două convenții internaționale privind protecția mediului, relevante în acest context: Convenția Mării Negre și Programul de Reducere a Poluării Fluviului Dunărea. Măsura va contribui la îndeplinirea prevederilor celor două convenții.

Două din cele patru stații de epurare din zonă au fost reabilite prin asistența BERD, ajutor bilateral acordat de Guvernul danez și prin surse proprii ale companiei care exploatează facilitățile de apă și apă uzată în județul Constanța, Regia Autonomă Județeană de Apă Constanța (RAJAC):

- Stația de Epurare Mangalia – tratarea apelor menajere și linie de tratare a nămolurilor;
- Stația de Epurare Constanța Sud - tratarea apelor menajere și linie de tratare a nămolurilor.

Împreună cu aceste investiții, această măsură va permite municipiului Constanța să modernizeze majoritatea facilităților de epurare a apelor uzate și să realizeze un sistem de tratare a acestora, care să respecte cerințele de bază pentru orașele moderne, cu privire la igienă și mediu.

Componenta 1: Stație de Epurare Constanța Nord

Obiectiv: Asigură capacitatea de tratare a apelor uzate pentru zona de nord a orașului, prin reconstrucția Stației de Epurare Constanța Nord. Stația este situată în vecinătatea stațiunii turistice Mamaia.

Stația de epurare Constanța Nord tratează în principal apele uzate menajere. Stația va deservi în perioada de vară un număr de 255,000 locuitori și în perioada de iarnă 185.000 locuitori prin devierea debitelor descărcate în perioada de vară în Stația de Epurare Constanța Sud.

În prezent, Stația de Epurare Constanța Nord realizează doar faza preliminară mecanică și tratarea primară. Capacitatea proiectată inițial reprezintă doar jumătate din încărcarea existentă în acest moment. În perioada de iarnă, apele uzate provenite de la unitatea de tratare primară sunt descărcate direct în Marea Neagră sau într-un bazin adiacent. În perioada de vară, în sezonul de vârf, o cantitate semnificativă din apele uzate colectate, ocolesc unitatea de tratare și sunt deversate direct în mare. O parte din această cantitate este transmisă către Stația de Epurare Constanța Sud prin intermediul conductelor, care prezintă deja un grad ridicat de coroziune.

Lucrarile se refera la un debit de aproximativ $140.000 \text{ m}^3 / \text{zi}$ și la un consum biologic de oxigen (BOD) care se ridică la peste 15 tone/zi în perioada de vară.

Componenta v. include construcția unei noi unități de procesare preliminară, tratare biologică și tratarea nămolului. Lucrările sunt proiectate să îndeplinească standardele efluentului prevăzute de Directiva privind apele uzate urbane, pentru descărcările din aglomerațiile urbane mai mari de 15.000 locuitori, în apele sensibile, și anume: suspensii solide (SS) $<35 \text{ mg/l}$; BOD $<25 \text{ mg/l}$; azot total $<10 \text{ mg/l}$; fosfor total $<1 \text{ mg/l}$. Probe prelevate din apele uzate neprelucrate au fost analizate pe parcursul fazei de proiectare. Proiectul care a fost propus în studiul de fezabilitate ar trebui să conducă la îndeplinirea standardelor efluentului fără faza de tratare terțiară. Componenta include stabilirea unui sistem de monitorizare continuu și a echipamentului de laborator. Structura instituțională existentă pentru monitorizare și prelevarea probelor efectuează deja evaluări periodice în laboratoare specializate.

În plus, deoarece lucrările sunt se desfășoară în imediata apropiere a plajei turistice din Mamaia, efluentul va fi deversat printr-o conductă în largul mării, în scopul respectării, în zona de plajă, a standardelor pentru apele de înot, prevazute de Directiva Uniunii Europene 76/160.EEC:

- $<10.000 \text{ mg/l}$, coliformi totali în 100ml probă;
- $<2000 \text{ mg/l}$ coliformi fecali în 100ml probă.

Componenta 2 și 3: Canalizare Constanța Nord și Stație de Pompare

Obiectiv: Devierea descărcărilor din Stația de pompare care în prezent pompează apele menajere uzate pentru Stația de Epurare Constanța Sud către Stația de Epurare Constanța Nord.

Șapte stații de pompare din nordul orașului vor fi de asemenea reutilate, o nouă pompă principală fiind furnizată pentru Stația de pompare Mamaia. În general, stațiile de pompare existente sunt echipate cu pompe de proveniență internă, care nu au capacitatea de a pompa ape menajere cu vâscozitate mare și prezintă un grad mic de eficiență a motoarelor. Cea mai mare parte dintre stațiile de pompare sunt echipate cu aparate de analiză fine, care vor fi mutate și concentrate la stațiile de epurare.

Lucrările propuse implică păstrarea cât mai mult posibil a structurilor existente, cu adăugarea unui număr limitat de noi etaje. Noile instalații și utilaje vor fi echipate cu aparatură de control electric și SCADA (Supervizare, Control și Achiziții de date).

Componenta 4: Stația de pompare Constanța Sud

Câteva dintre stațiile de pompare din zona de sud vor fi de asemenea reutilate, iar o nouă pompă principală va fi furnizată stației de pompare din zona Constanța Peninsula.

Componenta 5: Canalizare în Constanța Sud

Sistemul de canalizare care deservește zona Peninsula va fi reutilată. Aceasta reprezintă o zonă istorică a orașului, cunoscută în timpul ocupației romane sub numele de Tomis. Au fost antamate pentru diminuarea pagubelor asupra vestigiilor arheologice, presupunându-se că sunt acoperite de căile actuale de comunicare și de construcții.

Componenta 6: Sistemul pluvial Constanța Sud

Câteva dintre sursele principale de poluare sunt debitele revărsărilor necontrolate și continue din portul Constanța prin structura cunoscută sub numele de colectorul U6 și Stația de pompare. Capacitatea de preluare a debitului din sistemul de canalizare către Stația de Epurare va fi îmbunătățită, iar performanțele cu privire la revărsări vor fi sporite.

Componenta 7: Stația de epurare Eforie

Câteva din stațiile de pompare din Eforie vor fi reutilate, în concordanță cu recomandările inspectoratului de protecția mediului privind înlăturarea efectelor semnificative asupra mediului.

Componenta 8: Stația de pompare Mangalia

Câteva din stațiile de pompare din Mangalia vor fi reutilate.

Componenta 9: Stația de Epurare a Apelor Uzate Eforie

Stația de Epurare a apelor uzate Eforie deservește un număr foarte mare de populație în perioada de vară, debitele și încărcarea în această perioadă fiind de patru până la cinci ori mai mari decât în perioada de iarnă. Aceste diferențe generează mari probleme în procesul de proiectare. Au fost revizuite diferite soluții tehnice, dar nu au fost evaluate în totalitate. Un studiu de fezabilitate complet pentru componentă va fi elaborat examinând avantajele reducerii semnificative a costului investiției și a celor de operare. Costurile estimate pentru studiu și pentru extinderea amplasamentelor existente sunt incluse în măsură. Dacă au loc schimbări ale lucrărilor propuse, se presupune că aceste costuri estimate sunt suficiente pentru a acoperi costurile propunerilor viitoare. Lucrările vor asigura îndeplinirea parametrilor Directivei 91/271/EEC pentru zonele sensibile și vor urmări recomandările inspectoratului local de protecția mediului.

Componenta 10: Asistență tehnică

Pentru implementarea măsurii se va acorda asistență tehnică, inclusiv pentru întărirea capacității de management a proiectului și supervizare în cadrul RAJAC, dezvoltarea planului de management al mediului și a master planului, inclusiv pentru apa potabilă și apa uzată, conform recomandărilor din studiul de impact preliminar și a studiului de evaluare a opțiunilor privind folosirea în agricultură a nămolurilor rezultate.

Master planul va propune măsurile necesare pentru ca managementul apelor în zona de coastă a județului Constanța să fie în conformitate cu cerințele UE și va include în primul rând o evaluare a debitelor de ape uzate industriale și orice altă măsură adițională necesară pentru epurarea acestora, toate acestea referitoare la extinderea planificată a Stației de Epurare a Apelor Uzate Constanța Sud și impactul definitivării lucrărilor la Stația de Epurare a Apelor Uzate Mangalia.

Componenta va conține de asemenea un studiu de fezabilitate pentru extinderea viitoare a Stației de Epurare a Apelor Uzate Constanța Sud.

Stația de Epurare a Apelor Uzate Constanța Sud se află în prezent în faza de reabilitare, în cadrul unui proiect finanțat de BERD, care propune un standard de efluent calitativ superior cerințelor Directivei Apelor Uzate Urbane.

Există unele incertitudini majore privind opțiunile de extindere a stației și îndeplinirea standardelor privind deversarea în apele sensibile, după extindere. Introducerea tehnologiei de eliminare a nutrienților în reabilitarea stației nu este viabilă înainte de determinarea încărcărilor industriale, conținutul de substanțe petroliere descărcate în sistemul de canalizare și evaluarea completă a performanțelor stației, ceea ce se poate face după punerea în funcțiune.

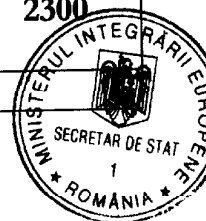
Un studiu de fezabilitate inclus în această măsură va evalua gradul de încărcare, în particular pentru apele uzate industriale, și opțiunile pentru extinderea Stației de Epurare Constanța Sud în domeniul eliminării nutrienților. Studiul este programat să înceapă în doi ani de la aprobarea reabilitării stației, aprobare prevăzută pentru sfârșitul anului 2001.

7. OBIECTIVE

Obiectivul general al măsurii este îmbunătățirea infrastructurii de mediu în Constanța, România, țară candidată la aderarea la UE, cu scopul de a îndeplini obligațiile trasate în Parteneriatul de Aderare. În mod specific prin acest proiect se vor proteja Marea Neagră și zona de coastă contra poluării generate de descărcarea apelor de canalizare netratate și a apelor uzate industriale, prin realizarea de stații de epurare care să epureze apele uzate la standardele acceptate privind calitatea efluenților. În plus Măsura încearcă să îmbunătățească infrastructura privind canalizarea, pentru a prelua și controla debitele de ape uzate și a reduce pierderile din canale și deversările necontrolate, care altfel vor produce daune surselor de apă subterană și de suprafață. Măsura va ajuta de asemenea la promovarea turismului prin asigurarea de ape curate în zona de coastă.

Descărcările actuale de poluanți în Marea Neagră, în ceea ce privește CBO este de aproximativ 16.250 tone/an, reprezentând circa 40% din descărcările de poluanți în zona de coastă a litoralului Românesc. Măsura, atunci când va fi total implementată, împreună cu terminarea lucrărilor în desfășurare la Stațiile de epurare Constanța Sud și Mangalia, va reduce această încărcare cu circa 90%. În ceea ce privește încărcările actuale în azot, nu sunt disponibile date sigure și suficiente. Încărcăturile poluante vor fi reduse semnificativ, chiar dacă procentual reducerea nu poate fi calculată. În prezent încărcarea în fosfor este scăzută.

Componenta	Indicator fizic	Unitate de măsură	Volum estimat
1	Constanța Nord Volum de excavat Volum de betoane Lungime rețea canalizare	mc mc m	27000 20500 6500
2	Canalizare Constanța Nord Lungime conducte	m	1440
3	Stații de pompare Constanța Nord Număr de pompe noi		25
4	Stații de pompare Constanța Sud Număr de pompe noi		15
5	Canalizare Constanța Sud Rețeaua din peninsulă Lungime conducte	m	4000
6	Colectorul U6 și Stația de pompare SP O Lungime conducte	m	2300
7	Stațiile de pompare Eforie		

	Număr de pompe noi		27
8	Stațiile de pompare Mangalia		
	Număr de pompe noi		35
9	Stația de Epurare a apelor uzate Eforie Sud		
	Volum de excavat	mc	38000
	Volum de betoane	mc	12500
	Lungime rețea canalizare	m	3600

Alți indicatori semnificativi includ:

- Calitatea efuenților epurați rezultați din Stația de epurare a apelor uzate realizată în conformitate cu cerințele Directivei Apelor Uzate Urbane, și
- Îmbunătățirea Calității Apelor pentru înot pe plajele turistice.

8. PROGRAMAREA LUCRĂRILOR

Categoria de lucrări	Data începerii	Data finalizării
Studiu de fezabilitate	Noiembrie 1999	Aprilie 2000
Analiza economică	Noiembrie 1999	Martie 2000
Analiza financiară	Noiembrie 1999	Martie 2000
Studiu preliminar de impact asupra mediului	Noiembrie 1999	Martie 2000
Studii de proiectare	Mai 2000	Iulie 2000
Documente de licitație	Iunie 2000	Septembrie 2000
Achiziționare terenuri	Neaplicabil	
Construcția	2001	2006
Faza operațională	2004	

Contractele vor fi alocate urmând procedurile Regulamentului Financiar al Comisiei.

9. ANALIZA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ COST-BENEFICIU

Nu a fost posibilă realizarea unei analize cost-beneficiu detaliată pentru această Măsură, datorită datelor insuficiente și nesigure privind dezvoltarea viitoare a regiunii, precum și situației actuale a tranziției economice. O abordare alternativă a fost folosită pentru a evidenția externalitățile pozitive și negative, ca și impactul benefic al măsurii. Astfel prin această analiză s-au analizat problemele sub aspect calitativ, rezultatele principale ale analizei fiind:

- Dacă proiectul este implementat în conformitate cu considerentele de mediu menționate în studiul de impact preliminar, se așteaptă să apară beneficii clare în ceea ce privește reevaluarea imobilelor și terenurilor, datorită facilităților îmbunătățite și micșorării spațiilor de depunere a nămolurilor rezultate, a deșeurilor și descărcării în zona plajelor și a îmbunătățirii calității apei.

- Beneficiile privind sănătatea populației vor fi asigurate deoarece facilitățile de epurare a apelor uzate vor îndeplini standardele UE. Cu toate că nu sunt disponibile date statistice detaliate, protecția apelor de suprafață și subterane va duce la reducerea riscurilor de îmbolnăvire prin furnizarea de apă de băut și ape pentru înbăiere mai curate. De asemenea numărul de îmbolnăviri datorate consumului de produse piscicole expuse poluării apelor se va reduce.
- Turismul este unul din cele mai importante sectoare care ar putea fi influențat de această Măsură. Beneficiul economic direct pentru regiune este de aproximativ 234 milioane Euro. Circa 1 milion de turiști vizitează anual zona, fiind atrași în principal de plajele Mării Negre și concentrându-se în Constanța Nord și Mamaia, unde se găsesc numeroase hoteluri, iar în viitor și în sud, în Eforie și Mangalia. Afacerile conexe, cum sunt restaurantele, facilitățile de recreere și serviciile culturale sunt de asemenea importante în cadrul acestui sector.

În timpul fazei de construcție impactul asupra mediului poate fi negativ. Totuși, plajele curate, apele curate și peisajul îmbunătățit sunt câțiva factori foarte importanți pe termen lung pentru aceasta industrie, care va spori beneficiile prin această Măsură.

Județul speră să crească numărul de turiști la 3,5 milioane. Prevederea unor facilități moderne de epurare a apelor uzate fără afectarea populației ce locuiește în zonele din jur și a facilităților pentru ape de scăldat mai curate – sunt condiții esențiale pentru obținerea de beneficii economice din turism.

- În timpul fazei de construcție (circa 72 de luni), vor fi create circa 850 de locuri de muncă. După terminarea lucrărilor va avea loc o reducere a forței de muncă a RAJAC cu circa 100 de angajați, datorită operării mult mai eficiente a stațiilor de pompare și stațiilor de epurare a apelor uzate.

10. PRINCIPALELE ELEMENTE ALE ANALIZEI FINANCIARE

Evaluarea costului proiectului, a creșterii costurilor de operare și a veniturilor au fost analizate de un consultant independent. Analiza financiară a format baza de calcul a finanțării ISPA, ținând cont totodată, de capacitatea și consimțământul populației de a plăti, impactul măsurii asupra performanțelor financiare ale RAJAC, disponibilitatea de cofinanțare a IFI și contribuțiile financiare ale Consiliului Județean, urgența realizării investiției și durabilitatea măsurii.

În mod curent RAJAC aplică taxe asemănătoare pentru fiecare mc de apă distribuită și fiecare mc de apă uzată epurată pentru toți clienții săi (4900 și respectiv 2504 lei/mc, în luna martie 2000). Singura diferență apare în tarifele pentru apele uzate preluate din gospodării și industrie, în conformitate cu procentul care conține ape uzate din totalul apei furnizate, de exemplu 80% din apele livrate pentru gospodării și 100% pentru industrie.

Capacitatea și consimțământul consumatorului de a plăti pentru alimentarea și epurarea apelor uzate au fost evaluate în timpul întocmirii proiectului. Lipsurile financiare actuale ale populației nu permit creșteri substanțiale ale tarifelor. RAJAC

respectivă creșterile propuse de programul de investiții al IFI, aflat în derulare, sunt la limita capacității de plată pentru clienții săi, iar orice viitoare majorare va crește doar numărul facturilor neplătite. Verificările făcute în timpul desfășurării proiectului relevă că majoritatea clienților pot accepta mici creșteri de tarife, reprezentând cca 2-10% pe an. Prin urmare în analiza financiară s-au asumat creșteri anuale care se vor ridica, între 2001 și 2011, la valori reale ale tarifelor de 11%. Evaluarea capacității de plată a evidențiat că aceste creșteri ale tarifelor sunt acceptabile. (Notă: după cum s-a întâmplat în aprilie 2000, a fost percepută TVA de 19% și pentru tarifele pentru gospodării, acest fapt conducând la o împovărare a cheltuielilor populației).

Tarifele se situează la circa 10% din cele aplicate în statele membre. Cu toate acestea, cu circa 4,8% din veniturile din gospodării, acestea se situează deja peste media UE. Tariful pentru canalizare nu acoperă costurile totale ale canalizării și epurării apelor uzate. Totuși situația economică a clienților RAJAC nu permite aplicarea principiului "poluatorul plătește" în totalitate.

Analiza financiară evidențiază că investițiile care vor fi necesare pentru îndeplinirea standardelor de mediu pentru epurarea apelor uzate nu pot fi în întregime finanțate prin împrumuturi bancare, venituri RAJAC sau granturi de la autoritățile naționale.

Măsura va conduce la creșterea costurilor anuale de operare și întreținere de la circa 1,3 milioane Euro la circa 2,5 milioane Euro, în plus față de creșterile care rezultă din realizarea stațiilor de epurare a apelor uzate Mangalia și Constanța Sud. Creșterea se datorează parțial costurilor ridicate asociate îmbunătățirii epurării apelor uzate, care sunt parțial compensate prin costuri de pompare mai reduse (în special datorită reducerii consumului de energie).

Având în vedere o rată a finanțării de 75%, un credit de la IFI de 20 % din valoarea totală a măsurii, costurile anuale vor crește cu aproximativ 5 milioane Euro datorită dobânzilor la credit (5% din costurile proiectului vor fi acoperite de beneficiarul final și un grant din partea Consiliului Județean). Aceasta creștere în costurile anuale de operare va fi acoperită prin venituri din operare mai mari, contribuții din fondul special IRD (Întreținere, Reparații și Dezvoltare), creat în cadrul proiectului BERD în curs de derulare, și contribuții directe (grant) din partea Consiliului Județean.

A fost aleasă o rată a finanțării de 75% având în vedere faptul că dotarea Constanței cu facilități de tratare a apelor uzate reprezintă o urgență, situația financiară a RAJAC, și disponibilitatea publică de finanțare. Participarea IFI în cadrul proiectului este esențială pentru acoperirea deficitului de finanțare și a întării disciplina financiară în cadrul RAJAC. O reducere a ratei de asistență sub 75% va amplifica necesitatea de finanțări prin creditare. Acoperirea acestor costuri de capital suplimentare vor depăși capacitatea financiară a RAJAC Constanța și pe cea a clienților săi.

În cazul în care nu se poate asigura contribuția IFI la valorile prevăzute în analiza financiară, se va avea în vedere reducerea dimensiunilor măsurii sau asigurarea de contribuții adiționale din partea autorităților naționale. În orice caz, o reducere a sferii de aplicabilitate a măsurii va diminua capacitatea Regiei de a mai face investiții în infrastructură pentru ape uzate în Constanța, acțiune urgentă impusă pentru reducerea efectelor negative

asupra sănătății populației, pentru îmbunătățirea calității mediului și pentru asigurarea de beneficii economice.

11. ANALIZA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Proiectul de modernizare a SEAU Constanța Nord intră în clasa de proiecte stipulate în Anexa II a Directivei 85/337/EEC, amendată prin 97/11/EC, referitoare la evaluarea impactului asupra mediului. Inspectoratul de Protecția Mediului Constanța, ca și autoritate competentă în domeniul protecției mediului, au decis că este necesar un studiu de impact asupra mediului.

O evaluare preliminară de acest gen a fost deja realizată pe perioada pregătirii proiectului, în primavara anului 2000 pentru a încorpora direct rezultatele evaluărilor de mediu în procesul de luare a deciziilor pe parcursul proiectării. Măsura propusă a fost subiectul a numeroase informări, discuții publice, mese rotunde și prezentări în mass-media. În cadrul componentei 10 este prevăzută asistență tehnică pentru elaborarea unui plan de management al mediului și a unui plan de urbanism.

În cadrul suprafeței în care este localizat proiectul nu există zone sensibile din punct de vedere al mediului definite legal. Totuși, anumite lacuri din zona de coastă și părți ale acestora care pot fi afectate de lucrările la canalizare sau Stația de epurare, sunt propuse de către autoritățile române pentru a fi incluse în lista zonelor naturale protejate. Lucrările avute în vedere în cadrul măsurii vor reduce în mod semnificativ impactul negativ asupra mediului din prezent, în zona menționată. Cu excepția a două componente, Inspectoratul pentru Protecția Mediului Constanța a confirmat că nu vor apărea efecte semnificative pe parcursul implementării proiectului și a exploatării acestuia. Datorită apropierii de Lacul Techirghiol, Inspectoratul a recomandat pentru componentele 7 și 9 măsuri specifice ce trebuie avute în vedere pentru a proteja zonele sensibile împotriva oricărui efect semnificativ.

12. COSTURI ȘI ASISTENȚĂ (Euro)

Defalcare pe costuri

ELEMENT	TOTAL COSTURI ELIGIBILE (MIL. EURO)
Cheltuieli planificare / proiectare	990
Achiziționare teren*	0
Pregătire amplasament	1.456
Lucrări principale	56.808
Echipamente și instalații (1)	21.659
Asistență tehnică (2)	3.900
Supervizare pe parcursul implemen- tării, inclusiv verificări ale proiectării	3.222
Neprevăzute 10%	7.992
Taxe publice/impozite	0
Altele (de specificat)	531

Nota: totalul poate diferi datorită rotunjirilor.

Euro

Cost total	Contribuție sector privat	Cheltuieli ne- eligibile	Costuri eligibile		
96.556.653	0.0	0	96.556.653	72.417.490	75.0

Rata asistenței: 75%

13. IMPLICAREA INSTITUȚIILOR FINANCIARE INTERNAȚIONALE

Actualmente, RAJAC Constanța are în curs de derulare un program de investiții care implică BERD. În 1998 RAJAC Constanța a obținut un credit de 17 milioane USD în cadrul programului MUDP II al BERD. Proiectul este cofinanțat împreună cu Phare și fonduri de la Guvernul României. Implementarea a început în martie 1998 și urmează să fie încheiată în decembrie 2001. Proiectul a inclus modernizări ale rețelei de alimentare cu apă, reabilitarea unei părți a rețelei de canalizare din sudul orașului Constanța și reabilitarea SEAU Constanța Sud. Acordul de creditare include și convenții referitoare la creșterile de tarif, control al costurilor și control al debitelor la consumatori.

BERD va cofinanța Proiectul și va furniza un împrumut în contextul noii Facilități de Creditare Municipală pentru Mediu (MELF). După evaluarea solvabilității RAJAC Constanța în iulie 2000, BERD a confirmat că va finanța 20% din costurile proiectului (19.2 milioane Euro). Conducerea BERD va lua o decizie definitivă în toamna lui 2000.

Restul sumei din acest fond, cca 5% din costurile proiectului vor fi acoperite din surse locale, adică de un împrumut din sursele proprii ale Consiliului Județean și ale RAJAC. În planurile de achiziții se va ține cont de sursele diferite de finanțare.

14. CONDIȚII SPECIFICE REFERITOARE LA PROIECT

Vezi Art 8 din Memorandumul de finanțare

ANEXA II

PLAN FINANCIAR (bazat pe angajamentele din bugetul UE)

Titlul Măsurii: Reabilitarea rețelei de canalizare și a facilităților de epurare a apelor uzate în municipiul Constanța”
ISPA Nr.: 2000/RO/16/P/PE/003

Euro

An	Cost total	Cost ne eligibil	Cost eligibil										Imprumut BERD
			Total		ISPA			Autoritatea națională					
					Guvern central	Autoritate regională	Autoritate locală	Altele *					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	=2+3		=5+7+8+9+10	% =3 /1		(%) =5/ 3						(%) =11 /1	
2000	59.072.311	-	59.072.311	100	44.304.233	75	-	-	3.003.310	11.764.768	11.764.768	20	
2001	16.907.495	-	16.907.495	100	12.680.621	75	-	-	859.598	3.367.276	3.367.276	20	
2002	1.265.517	-	1.265.517	100	949.138	75	-	-	64.340	252.039	252.039	20	
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2006	19.311.330	-	19.311.330	100	14.483.498	75	-	-	981.812	3.846.020	3.846.020	20	
Nestructurat pe ani	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Total	96.556.653	-	96.556.653	100	72.417.490	75	-	-	4.909.060	19.230.103	19.230.103	20	

* împrumut BERD

PREVEDERI FINANCIARE PENTRU IMPLEMENTAREA ISPA

Secțiunea I Forme și rate de asistență

- (1) Asistența Comunității prin ISPA poate fi sub formă de asistență nerambursabilă directă, de asistență rambursabilă sau orice altă formă de asistență.

Asistența rambursată către autoritatea de management sau către altă autoritate publică va fi refolosită în același scop.

- (2) Rata asistenței din partea Comunității acordată prin ISPA poate fi de până la 75 % din cheltuiala publică sau echivalentă, inclusiv cheltuielile făcute de organisme ale căror activități se încadrează într-un cadru legal sau administrativ care face să fie privite ca echivalente ale unor organisme publice. Comisia poate propune creșterea acestei rate până la 85 %, în special unde consideră că o rată mai mare de 75 % este necesară pentru îndeplinirea unor măsuri esențiale pentru atingerea obiectivelor generale ale ISPA.

Rata asistenței și suma maximă a grantului ISPA vor fi specificate în Memorandumul de finanțare aferent măsurii respective.

În cazul asistenței rambursabile sau în cazul în care există un interes special al Comunității, rata de asistență trebuie redusă ținând cont de:

- (a) disponibilitatea cofinanțării;
- (b) capacitatea măsurii de a genera venituri; și
- (c) o aplicare corespunzătoare a principiului "poluatorul plătește".

- (3) Măsurile care generează venituri în conformitate cu paragraful 2 (b) sunt acelea care privesc:

- (a) infrastructura a cărei folosință implică taxe provenite de la utilizatori;
- (b) investiții productive în sectorul de mediu.

Comisia a elaborat recomandări privind aplicarea principiului poluatorul plătește.

- (4) Măsurile privind studiile preliminare și asistența tehnică pot fi finanțate în mod excepțional în proporție de 100% din costurile totale.
- (5) Măsurile acoperite de un Memorandum de finanțare vor fi implementate de către țara beneficiară în strânsă colaborare cu Comisia, care își va păstra responsabilitatea pentru utilizarea fondurilor alocate.

Secțiunea II Angajamente

- (1) Comisia implementează cheltuielile prin ISPA în conformitate cu Reglementarea Financiară aplicabilă bugetului general al Comunității Europene,, pe baza Memorandumului de finanțare care va fi încheiat între Comisie și țara beneficiară.

Totuși, angajamentele bugetare anuale referitoare la asistența acordată măsurilor vor fi efectuate într-unul din următoarele două moduri:

- (a) angajamentele pentru măsurile finanțate prin ISPA care vor fi realizate pe parcursul a 2 ani sau mai mult trebuie, ca regulă generală și sub rezerva punctului (b), să fie efectuate în rate anuale.

Angajamentele pentru prima rată anuală vor fi făcute de către Comisie la semnarea Memorandumului de finanțare referitor la măsură.

Acest angajament nu va depăși totalul plății în avans, prevăzută la secțiunea III (2) de mai jos, și aló grantului pentru cheltuielile estimate pentru primul an indicat în planul de finanțare.

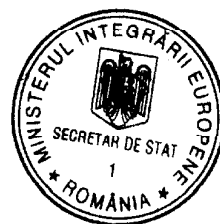
Angajamentele pentru ratele anuale următoare trebuie să se bazeze pe planul financiar inițial sau revizuit al măsurii. Acestea vor fi acordate, în principiu, la începutul fiecărui an financiar dar nu mai târziu de 1 aprilie al anului în discuție, cu condiția ca cheltuielile preconizate pentru anul viitor să le justifice și că progresul lucrărilor demonstrează că proiectul avansează satisfăcător către finalizare i sub rezerva disponibilității resurselor bugetare.

- (b) Pentru măsurile cu o durată mai mică de 2 ani și pentru care asistența Comunității nu de pășește 20 milioane Euro, un prim angajament de până 80 % din totalul asistenței acordate poate fi făcut când Comisia semnează Memorandumul de finanțare referitor la măsură.

Diferența va fi angajată în condițiile în care progresul lucrărilor demonstrează că proiectul înaintează satisfăcător către finalizare și sub rezerva disponibilității resurselor bugetare.

- (2) Cu excepția cazurilor deplin justificate, asistența angajată pentru o măsură la care lucrările fizice nu au început în intervalul de 2 ani de la data semnării de către Comisie a Memorandumului de finanțare referitor la măsură, va fi anulată.

În orice caz Comisia trebuie să informeze în timp util țara beneficiară și autoritatea desemnată atunci când există riscul unei anulări.

Secțiunea III

Plăți

- (1) Plățile pot lua forma fie a unui avans, fie a unor plăți intermediare sau a diferenței finale.

Plățile intermediare și plata diferenței finale trebuie să se refere la cheltuieli certificate și plătite, care trebuie susținute de facturi primite sau documente contabile cu valoare probativă echivalentă.

- (2) Plățile în avans

Ca o regulă generală, un avans de până la 20% din totalul asistenței acordată prin ISPA, așa cum a fost inițial decis, va fi plătit autorității desemnate așa cum este definită la punctul (9).

Avansul este, ca regulă generală, transferat în următoarele moduri:

- o primă tranșă de până la jumătate din valoarea avansului este plătită când țara beneficiară semnează Memorandumul de finanțare;
- diferența este plătită după semnarea primului contract, în mod normal primul contract de lucrări.

Abaterile de la această regulă generală trebuie aprobate printr-o decizie a Comisiei în Memorandumul de finanțare referitor la măsură.

Întregul avans sau părți din acesta trebuie returnate de către autoritatea desemnată, menționată în paragraful (2), dacă nici o cerere de plată nu a fost transmisă Comisiei în 12 luni de la data la care a fost plătit avansul. Valoarea avansului care trebuie returnat va fi stabilit de Comisie pe baza cheltuielilor eligibile efectiv plătite. Returnarea avansului nu duce la anularea asistenței acordată de către Comunitate.

- (3) Plățile intermediare

Plățile intermediare sunt efectuate de către Comisie către autoritatea desemnată la cererea acesteia, dacă măsura progresează satisfăcător către finalizare și vor fi făcute pentru a rambursa cheltuielile efectuate și certificate, sub rezerva următoarelor condiții:

- țara beneficiară a înaintat un raport care să descrie progresul măsurii din punct de vedere al indicatorilor fizici și financiari și conformitatea acesteia cu Memorandumul de finanțare, inclusiv, atunci când este cazul, orice condiții specifice atașate asistenței;
- s-au luat măsuri în sensul îndeplinirii observațiilor și recomandărilor autorităților de inspecție naționale și/sau comunitare;
- au fost indicate măsurile luate pentru corectarea oricăror probleme tehnice, financiare și legale care au apărut;
- a fost analizată orice îndepărtare de la planul financiar inițial;
- au fost descriși pașii urmați pentru publicitatea măsurii.

Țara beneficiară va fi informată de către Comisie dacă nu a îndeplinit condițiile stipulate mai sus.

Va fi folosit modelul standard furnizat de Comisie pentru solicitările de plată și pentru rapoartele de progres fizic și financiar.

(4) Țările beneficiare trebuie să se asigure că solicitările de plată sunt înaintate Comisiei, ca regulă generală, de 3 ori pe an, până la 1 martie, 1 iulie și 1 noiembrie cel mai târziu.

(5) Suma totală a plăților efectuate conform punctelor (2) și (3) nu trebuie să depășească 80 % din totalul asistenței acordate. Comisia poate crește acest procent până la 90 % în cazuri justificate.

(6) Plata diferenței finale din asistența acordată de către Comunitate.

Plata diferenței finale din asistența acordată de către Comunitate, calculată pe baza cheltuielilor certificate și într-adevăr efectuate, va fi făcută dacă:

- măsura a fost realizată în conformitate cu obiectivele sale;
 - măsura a îndeplinit condițiile sale specifice, cum sunt menționate în Memorandumul de finanțare;
 - raportul final menționat în Secțiunea V a fost înaintat Comisiei;
 - autoritatea desemnată sau organismul menționat în paragraful 2 a înaintat către Comisie o cerere de plată, în termen de 6 luni de la data limită de finalizare a lucrării, pentru cheltuielile specificate în Memorandumul de finanțare;
 - țara beneficiară certifică Comisiei că informațiile furnizate în cererea de plată și în raport sunt corecte;
 - țara beneficiară a transmis Comisiei declarația menționată în Anexa III.4, Apendicele B.
- toate măsurile de informare și publicitate stabilite de Comisie în Anexa III.6 au fost implementate;
- când managementul ajutorului acordat pentru o măsură este conferit Agențiilor de Implementare din țările beneficiare în sistem descentralizat, țările beneficiare furnizează Comisiei toate informațiile necesare pentru a verifica dacă regulile Comunității privind achizițiile publice au fost îndeplinite, în special cele care privesc publicarea anunțurilor de licitație și transmiterea Rapoartelor de evaluare a ofertelor și de adjudecare a contractului, și că au fost respectate toate condițiile specificate în Memorandumul de finanțare.

(7) Dacă Raportul final menționat mai sus nu este transmis Comisiei în termen de 6 luni de la data finală de terminare a lucrărilor și de efectuare a plăților, așa cum este specificată în Memorandumul de finanțare, partea de asistență care reprezintă diferența finală pentru acea măsură va fi anulată.

(8) Cererile pentru plăți intermediare și pentru plata finală prezentate de către țara beneficiară sunt însoțite de o declarație a Responsabilului Național cu Autorizarea care specifică numai plățile legate de cheltuielile susținute de facturile primite și de alte documente contabile cu valoare probativă și care sunt conforme cu procedurile

care guvernează eligibilitatea cheltuielilor pentru proiectele asistate prin ISPA, așa cum sunt specificate în Anexa III.2.

- (9) Toate plățile pentru ajutorul acordat de Comisie prin acest Memorandum de finanțare vor fi făcute către o entitate centrală, Fondul Național, desemnat de țara beneficiară să primescă asemenea plăți. Ca regulă generală, plățile trebuie făcute de către Comisie într-un singur cont bancar desemnat de țara beneficiară, nu mai târziu de 2 luni de la primirea unei cereri valide și complete de plată. Acest termen limită nu se aplică pentru plata avansului. Fondul Național trebuie să transfere cât de repede posibil și în totalitate contribuția ISPA către organismele responsabile cu implementarea.
- (10) Fondul Național, condus de Responsabilul Național cu Autorizarea (RNA), va avea întreaga responsabilitate pentru managementul fondurilor în cadrul țării beneficiare. RNA va fi de asemenea responsabil pentru returnarea către Comisie a oricăror fonduri plătite în plus sau nejustificat.

Responsabilitățile Responsabilului Național cu Autorizarea sunt stabilite în Memorandumul de Înțelegere încheiat între Comisie și țările beneficiare.

Secțiunea IV **Folosirea Euro**

- (1) Sumele din cererile de asistență, împreună cu planul financiar relevant, vor fi prezentate în Euro.
- (2) Sumele privind asistența și planurile financiare aprobate de Comisie vor fi exprimate în Euro.
- (3) Declarațiile de cheltuieli care justifică solicitările de plată corespunzătoare trebuie exprimate în Euro.

Rata de schimb care va fi folosită trebuie să fie rata financiară contabilă a Comisiei aplicabilă pentru luna în care declarația de cheltuieli a fost înregistrată în documentele contabile ale autorităților responsabile cu managementul financiar al proiectului. Rata lunară de schimb este fixată conform prevederilor menționate în Articolul 1 (2) al Regulamentului Comisiei (EURATOM, ECSC, EC) nr. 3418/93 care stabilește regulile detaliate de implementare a unor prevederi ale Regulamentului Financiar din 21 decembrie 1977. Rata de schimb este rata din penultima zi lucrătoare a lunii precedente pentru care ratele sunt stabilite. Comisia va informa autoritățile responsabile cu privire la această rată¹.

- (4) Plățile asistenței financiare acordate de către Comisie trebuie făcute în Euro, iar autoritatea desemnată de țara beneficiară în acest sens.

¹ <http://europa.eu.int/comm/dg19/infoeuro/fr/index.htm>

Secțiunea V **Raportul Final**

Autoritatea sau organismul responsabil pentru măsură trebuie să transmită Comisiei un Raport Final în cel mult 6 luni de la finalizarea Măsurii. Raportul Final va conține următoarele:

- (a) o descriere a lucrărilor efectuate, însoțită de indicatori fizici, cuantificări ale cheltuielilor pe categorii de lucrări și măsurile luate cu privire la clauzele specifice conținute în decizia de acordare a grantului;
- (b) certificatul de conformitate a lucrărilor cu decizia de acordare a grantului;
- (c) o primă evaluare a gradului de îndeplinire a rezultatelor prevăzute, mai ales cu privire la:
 - data efectivă de implementare a măsurii;
 - o indicare a modului în care măsura va fi administrată după finalizare;
 - confirmarea, dacă este necesar, a previziunilor financiare, în special cele privind costurile de operare și veniturile așteptate;
 - confirmarea previziunilor socio-economice, în special costurile și beneficiile așteptate;
 - o indicare a acțiunilor luate pentru a asigura protecția mediului și costurile acestora inclusiv concordanța cu principiul "poluatorul plătește";
 - data la care măsura asistată devine operațională.
- (d) informații referitoare la acțiunile de publicitate.

Secțiunea VI **Amendamente la Memorandumul de finanțare**

- (1) Dacă cheltuiala publică sau echivalentă într-adevăr efectuată diferă de cheltuiala planificată inițial, asistența acordată de Comunitate va fi modificată luându-se în calcul aceasta dar nu trebuie să depășească suma maximă stabilită în Memorandumul de finanțare.

O schimbare a ratei asistenței Comunității față de rata acordată inițial sau față de grantul maxim va necesita o modificare a Memorandumului de finanțare conform procedurilor descrise în paragraful (3).

- (2) Dacă atunci când planul financiar al unui proiect este amendat, angajamentele și/sau plățile Comunității depășesc deja sumele menționate în planul financiar amendat, Comisia va opera ajustările necesare ținând cont de suma supra-angajată sau supra-plătită, când autorizează prima operație financiară (angajare sau plată) după amendament.

